

**NOTA**

---

Betreft: Nota betreffende de plenaire zitting  
- 15-16 april 2002, Brussel <sup>1</sup>

---

**I. Opening van de plenaire zitting**

De voorzitter van de Conventie, de heer Valéry Giscard d'Estaing, opende de zitting. Hij werd bijgestaan door vice-voorzitter Amato.

De voorzitter feliciteerde de heer PETERLE, die door de vertegenwoordigers van de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten is verkozen tot genodigde in het praesidium.

Ten behoeve van de leden van de Conventie memoreerde hij dat het praesidium heeft besloten dat zoals was meegedeeld in document CONV 18/02, de leden van de Conventie die afkomstig zijn uit de kandidaat-lidstaten, hun eigen taal mogen spreken. Hij zette de praktische details van de vertolking uiteen.

Hij deelde de leden van de Conventie mee dat zij, met het oog op een levendiger debat, na elke reeks van vijf punten volgens de sprekerslijst, aan de voorzitter van de vergadering het woord zouden kunnen vragen door een blauwe kaart op te steken. Deze aanpak zou bij wijze van proef voor één of twee vergaderingen worden gevolgd, en vervolgens worden geëvalueerd.

De voorzitter memoreerde dat de Commissie een mededeling aan de Conventie heeft doen uitgaan waarin de elementen van de jongste eurobarometer met betrekking tot de toekomst van de Europese Unie zijn opgenomen. Uit deze mededeling blijkt duidelijk wat de burgers van Europa verwachten.

---

<sup>1</sup> Het verbatim van de plenaire zitting is te vinden op [www.european-convention.eu.int](http://www.european-convention.eu.int).

## II. Algemeen debat: de taken van de Europese Unie

### **Inleiding**

Voorzitter Giscard d'Estaing leidde het debat in; hij memoreerde dat documenten over dit onderwerp aan de Conventie zijn toegezonden door leden van de Conventie enerzijds, en door het praesidium anderzijds. Dit laatste heeft twee documenten ingezonden: een waarin wordt getracht het debat te organiseren door specifieke vragen te stellen over de taken van de Europese Unie (doc. CONV 16/02), en een met een beschrijving van de wijze waarop de bevoegdheden van de Europese Unie thans zijn afgebakend (doc. CONV 17/02).

Leden van de Conventie hebben 86 maal het woord gevoerd.

### **Eerste vraag: omvang van de taken van de Unie**

De eerste vraag aan de Conventie was of, rekening houdend met de nieuwe dimensie van de Unie, de huidige internationale context, de huidige opdracht van de Unie en de aspiraties van haar burgers, het takenpakket van de Unie moet worden uitgebreid, en, zo ja, in welke zin, dan wel of haar taken juist zouden moeten worden beperkt en, zo ja, welke taken dan weer zouden moeten toevallen aan de lidstaten?

#### *1. Algemene vraagstukken*

Binnen de Conventie zijn velen ervan overtuigd dat zeker niet getornd mag worden aan de huidige verworvenheden van de Unie; slechts twee leden wensten dat bepaalde bevoegdheden weer zouden toevallen aan de lidstaten.

Enkele sprekers wezen erop dat een afbakening naar materie moeilijkheden oplevert, en dat veeleer bekeken moeten worden in welke mate de Unie per gebied haar instrumenten in stelling moet brengen.

In deze zin achtten verscheidene leden het absoluut noodzakelijk dat het vraagstuk van de taken van de Unie samen met dat van de organisatie van de bevoegdheden en de instrumenten

te bezien. Hiertoe werd de wens uitgesproken dat in het verdrag duidelijk wordt vermeld wie wat doet, waarbij voor elk beleid wordt vermeld hoever de bevoegdheid van de Unie reikt.

Verscheidene leden wensten de driepijlerstructuur te laten opgaan in één institutionele structuur.

## *2. De taken van de Unie die de steun kregen van een groot aantal sprekers*

De meeste sprekers achten het nodig de taken van de Unie op twee gebieden uit te breiden en haar de noodzakelijke bevoegdheden te geven voor de uitoefening van die taken:

- het gemeenschappelijk buitenlands beleid; aldus wordt de aanwezigheid en het optreden van de Unie op het internationaal toneel, met name bij crisisbeheersing versterkt. De Unie zou in staat moeten zijn doeltreffend te reageren op de nieuwe uitdagingen van de internationale politiek;
- het beleid inzake vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid; aldus kan de Unie doeltreffender optreden tegen met name terrorisme, georganiseerde criminaliteit, illegale immigratie, drugs, en mensenhandel. In dit kader wensten bepaalde sprekers dat er een gemeenschappelijke dienst voor de bescherming van de grenzen wordt ingesteld.

Tal van leden wensten tevens

- een economische regering aansluitend op de Monetaire Unie,
- een verwijzing naar de mensenrechten door opneming van het Handvest van de Grondrechten in de verdragen. De vraag of de Unie rechtspersoonlijkheid moet krijgen, en moet toetreden tot het Europees Verdrag voor de Mensenrechten kwam ook ter sprake,
- een verband tussen het buitenlands beleid en het ontwikkelingsbeleid.

## *3. Andere taken van de Unie die aan de orde kwamen*

Bepaalde leden wensten dat de Unie tevens in sterkere mate optreedt op de volgende terreinen:

- milieu,
- onderzoek en innovatie,
- voedselveiligheid,
- veiligheid van de voorziening.

## *4. Taken waarover verschillend wordt gedacht*

Verscheidene leden wensten een optreden van de Unie op de onderstaande gebieden:

- economische en sociale samenhang en ontwikkeling van een Europees sociaal model; zij wensen een Europees sociaal verdrag dat rekening houdt met de verschillen tussen de lidstaten,
- de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting,
- de bestrijding van werkloosheid,

terwijl sommigen ook een eigen belastingregeling voor de Unie wensten. Andere sprekers vonden dit niet nodig.

Ten aanzien van opvoeding, beroepsopleiding en onderwijs wensten enkele leden Europees onderwijs, terwijl anderen wensten dat deze materie onder de lidstaten blijft ressorteren.

#### *5. De taken van de lidstaten*

Ten aanzien van de taken die onder de lidstaten moeten blijven ressorteren, noemden de meeste sprekers die deze kwestie aansneden, de volgende materies:

- interne staatsinrichting,
- openbare diensten,
- cultuur,
- sociale zekerheid.

Sommige van deze sprekers verklaarden dat dit voorbeelden zijn, en geen volledige lijst.

Wel werd opgemerkt dat het feit dat de Unie niet rechtstreeks op deze terreinen optreedt, haar niet zou moeten beletten eventueel de samenwerking tussen de lidstaten op deze terreinen aan te moedigen en/of de coördinatie van het optreden van de lidstaten te steunen.

## **Tweede vraag: De criteria aan de hand waarvan wordt besloten welke taken op Unie-niveau moeten worden uitgevoerd**

De tweede vraag aan de Conventie gold de criteria aan de hand waarvan kan worden besloten welke taken op Unie-niveau moeten worden uitgevoerd, alsook de beginselen waardoor de Conventie zich daarbij moet laten leiden.

Volgens de leden van de Conventie moeten de aspiraties van de burgers de bevoegdheidsverdeling tussen de Unie en de lidstaten aangeven.

De grote meerderheid van de sprekers memoreerde de onderstaande criteria:

- het subsidiariteitscriterium: de Unie zou slechts moeten optreden op gebieden waar, rekening houdend met de grensoverschrijdende elementen van het optreden, alleen zij hiertoe in staat is, dan wel op gebieden waar de Unie doeltreffender kan optreden dan de lidstaten afzonderlijk. Bepaalde sprekers benadrukten dat de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel moet worden versterkt;
- het evenredigheidsbeginsel: het optreden van de Unie moet niet méér omvatten dan wat nodig is om de nagestreefde doelen te bereiken.

Ook het solidariteitsbeginsel werd door bepaalde sprekers genoemd.

## **Derde vraag: De bevoegdheden van de lidstaten**

Met de derde vraag aan de Conventie wenste men met name te achterhalen of in de verdragen expliciet moet worden bepaald dat de taken die buiten het pakket van de Unie vallen, bij de lidstaten moeten blijven berusten, dan wel of die bevoegdheden in de verdragen moeten worden opgesomd en, in dit laatste geval, welke criteria moeten gelden. Er is ook gevraagd door welke beginselen de Conventie zich daarbij zou kunnen laten leiden.

De meeste sprekers beklemtoonden de noodzaak om in de verdragen het beginsel te expliciteren dat de taken die niet bij de verdragen aan de Unie zijn toevertrouwd, onder de lidstaten blijven ressorteren, zonder evenwel in het verdrag een lijst op te nemen waarin de bevoegdheden van de lidstaten worden opgesomd. De meeste leden van de Conventie waren namelijk van mening dat de opstelling van een dergelijke lijst het risico zou meebrengen dat de bevoegdheden van de lidstaten worden gefixeerd, in strijd met de flexibiliteit die vereist is om zich aan nieuwe realiteiten aan te passen. Bepaalde leden merkten op dat een limitatieve lijst van nationale bevoegdheden op gespannen voet zou staan met het beginsel dat de lidstaten bevoegd zijn tenzij een taak aan de Unie is toegewezen.

#### **Vierde vraag: de ontwikkeling van de bevoegdheden**

Met de laatste aan de Conventie gestelde vraag wilde men achterhalen of de taken van de Unie thans voorgoed moeten worden geregeld, dan wel of in de mogelijkheid van verdere ontwikkeling moet worden voorzien.

#### Een soepel systeem voor de afbakening van bevoegdheden

Verreweg de meeste sprekers spraken zich uit voor een soepele bevoegdheidsverdeling, die in zekere mate ruimte laat voor aanpassing van de taken van de Unie aan de nieuwe uitdagingen en die het mogelijk maakt optimaal in te spelen op de verwachtingen van de burgers. Verscheidenen gaven hierbij te kennen dat de flexibiliteit en de dynamiek die tot dusver de kern hebben gevormd van de ontwikkeling van de Unie, en die tot haar sterke punten behoren, behouden moeten blijven. Een systeem van lijsten waarin de bevoegdheden van de Unie of die van de lidstaten worden vermeld, zou tegen deze flexibiliteit indruisen. In dit kader werd het voorbeeld genoemd van de huidige flexibiliteit, die de Gemeenschap in staat heeft gesteld zich met asielproblematiek bezig te houden, en de richtlijn over elektronische handel aan te nemen.

Bepaalde van deze sprekers vonden het belangrijker duidelijke, democratische beginselen van besluitvorming te hebben dan een star systeem van afbakening van bevoegdheden. In deze context werd er tevens op gewezen dat de artikelen 95 en 308 van het VEG moeten worden gehandhaafd.

## Bevoegdheidsverdeling en subsidiariteit: controle op de eerbiediging van deze beginselen

Verreweg de meeste sprekers vinden dat deze soepele taakverdeling zou moeten samengaan met middelen om het beginsel van de bevoegdheidsverdeling en dat van de subsidiariteit doeltreffend te controleren; zij zien hierin namelijk de beste garantie voor de eerbiediging van een en ander. De meeste van deze sprekers vinden dat de nationale parlementen hierbij moeten worden betrokken. In dit verband werd opgemerkt dat de nationale parlementen op bepaalde gebieden al kunnen controleren of de genoemde beginselen worden geëerbiedigd, namelijk wanneer op nationaal niveau debatten terzake plaatsvinden.

Er werd een discussie gevoerd over de vraag of deze controles een nieuw mechanisme impliceren, en of de controle politiek dan wel rechterlijk moet zijn. De meeste sprekers spraken zich uit voor een mechanisme - a priori of a posteriori - waarbij de vertegenwoordigers van de nationale parlementen zijn betrokken; een deel van deze sprekers wenste tevens de vertegenwoordigers van het Europees Parlement erbij te betrekken. Enkel spraken zich uit ten gunste van een rechterlijk mechanisme, bv. een hof dat bestaat uit de leden van de nationale constitutionele hoven, dan wel een voor een vorm van samenwerking tussen het Hof van Justitie en de nationale constitutionele hoven.

Tenslotte waren er enkele voorstanders van deelneming van de regio's aan een dergelijke controle, met name regio's met wetgevingsbevoegdheid; wel werd opgemerkt dat de bevoegdheidsverdeling tussen federale staten en hun samenstellende delen een kwestie van interne staatsinrichting zou moeten blijven.

Tenslotte werd melding gemaakt van de noodzaak verschillende modaliteiten vast te stellen voor de herziening van de verdragen: minder soepel voor wat de fundamentele bepalingen betreft, en wat soepeler voor de overige bepalingen.

### **III. Zitting van de Jongerenconventie**

De Conventie hechtte haar goedkeuring aan het document dat haar was voorgelegd betreffende voorstellen voor de organisatie van een "Europese Jongerenconventie" naar het model van de Conventie zelf (doc. CONV 15/02).

Bij de bespreking van dit document kon nader worden ingegaan op een reeks vraagstukken in verband met de selectieprocedure voor de jongeren die aan deze Conventie deelnemen. Verscheidene sprekers stelden dat selectieprocedures transparant en objectief moeten zijn en dat de verschillende maatschappelijke geledingen alsook de verschillende visies op de Europese integratie evenwichtig vertegenwoordigd moeten zijn.

De voorzitter wees erop dat de gekozen selectieprocedure dit evenwicht garandeert en dat het debat tussen de jongeren zo vrij mogelijk moet zijn. Wat de organisatie van het debat binnen de jongerenconventie betreft, wees hij erop dat de "jongerenconventie" een praesidium en een rapporteur zal aanwijzen; deze laatste brengt verslag uit aan de Conventie. De vraag hoe de contacten met de jongeren na deze Conventie moeten plaatsvinden, moet later worden gezien.

#### **IV. Diversen**

##### Instelling van werkgroepen

Wat de verzoeken van de leden van de Conventie betreft om zo spoedig mogelijk werkgroepen in te stellen, deelde de voorzitter van de vergadering mee dat het praesidium deze kwestie thans in bespreking heeft; het beraadt zich met name over de vraag welke thema's dergelijke groepen met vrucht zouden kunnen bespreken.

##### Volgende zitting

De voorzitter besloot de zitting met de opmerking dat de zitting van de Conventie op 23 en 24 mei gewijd zal zijn aan de uitoefening van de taken van de Europese Unie vanuit het oogpunt van zowel legitimiteit als doeltreffendheid. Tijdens deze zitting kan nader worden ingegaan op de bevoegdheden van de Unie en van de instrumenten voor de uitoefening ervan.

---



- Sprekerslijst op basis van de volgorde van de toespraken

**Voltallige zitting op 15-16 april 2002**

**SPREKERSLIJST**

**Maandag 15 april**

1. De heer Andrew DUFF - Verenigd Koninkrijk (Europees Parlement)
2. Mevrouw Ayfer YILMAZ - Turkije (Parlement)
3. De heer Pierre MOSCOVICI - Frankrijk (Regering)
4. De heer John BRUTON - Ierland (Parlement)
5. De heer Rytis MARTIKONIS (Litouwen) (Regering)

*Blauwe kaarten: Duhamel, Fayot, Van der Linden, McAvan, MacCormick*

6. De heer Alain LAMASSOURE - Frankrijk (Europees Parlement)
7. De heer Hans van MIERLO – Nederland (Regering)
8. De heer Erwin TEUFEL - Duitsland (Parlement)
9. De heer Peter SKAARUP - Denemarken (Parlement)
10. De heer Alfred SANT - Malta (Parlement)

*Blauwe kaarten: Voggenhuber, Maij-Weggen Stuart, Belohorská, Muscardini*

11. De heer Peter HAIN - Verenigd Koninkrijk (Regering)
12. De heer Edmund WITTBRODT - Polen (Parlement)
13. De heer Alain BARRAU - Frankrijk (Parlement)
14. De heer Jürgen MEYER - Duitsland (Parlement)
15. De heer Jozef OLESKY - Polen (Parlement)

*Blauwe kaarten: Borrell Fontelles, Spini, Bonde*

16. Mevrouw Danuta HÜBNER - Polen (Regering)
17. De heer Sören LEKBERG - Zweden (Parlement)
18. De heer Michel BARNIER - Commissie
19. Mevrouw Inese BIRZNIECE - Letland (Parlement) \* Plaatsvervangster  
de heer INKENS
20. De heer Ben FAYOT - Luxemburg (Parlement)
21. De heer Mesut YILMAZ - Turkije (Regering)
22. De heer Vytenis ANDRIUKAITIS - Litouwen (Parlement)

23. De heer Gianfranco FINI - Italië (Regering)
  24. De heer Olivier DUHAMEL - Frankrijk (Europees Parlement)
  25. Mevrouw Eleni MAVROU - Cyprus (Parlement)
- Blauwe kaarten: Barrau, Tajani, MacCormick, Giscard d'Estaing, Palacio.*
26. De heer Henrik Dam KRISTENSEN - Denemarken (Parlement)
  27. De heer Michael FRENDÓ - Cyprus (Parlement)
  28. De heer Joao de VALLERA - Portugal (Regering)
  29. Mevrouw Renée WAGENER - Luxemburg (Parlement) \* plaatsvervangster  
de heer HELMINGER
  30. De heer Reinhard Eugen BÖSCH - Oostenrijk (Parlement)
  31. De heer Roberts ZILE - Letland (Regering)
- Blauwe kaarten: Muscardini, Rack, Palacio, Medalinskas, Katiforis.*
32. De heer Mimmo KILJUNEN - Finland (Parlement)
  33. Mevrouw Nelly KUTSKOVA - Bulgarije (Regering) \* plaatsvervangster  
mevrouw Meglena KUNEVA
  34. De heer Georges JACOBS - UNICE (Europese sociale partners, waarnemer)
  35. Mevrouw Marietta GIANNAKOU - Griekenland (Parlement)
  36. De heer René van der LINDEN - Nederland (Parlement)
  37. De heer Jacques SANTER - Luxemburg (Regering)
- Blauwe kaarten: Wuermeling, Katiforis, Palacio*
38. De heer Alvydas MEDALINSKAS - Litouwen (Parlement)
  39. De heer Göran LENNMARKER - Zweden (Parlement)
  40. De heer Michael ATTALIDES - Cyprus (Regering)
  41. De heer Han van BAALEN - Nederland (Parlement) \* plaatsvervanger  
de heer Frans TIMMERMANS
  42. De heer Puis HASOTTI - Roemenië (Parlement)
  43. De heer Peter SERRACINO-INGLOTT - Malta (Regering)
  44. De heer Paraskevas AVGERINOS - Griekenland (Parlement)
  45. Mevrouw Hanja MAIJ-WEGGEN - Europees Parlement
  46. De heer Peter GLOTZ - Duitsland (Regering)
  47. De heer William ABITBOL - Europees Parlement \* plaatsvervanger  
de heer BONDE
- Blauwe kaarten: Muscardini, Carnero Gonzalez, Borrell Fontelles, Van der Linden, Leenmarker, Palacio.*
48. De heer David HEATHCOAT-AMORY - Verenigd Koninkrijk (Parlement)
  49. De heer Panayotis DEMETRIOU - Cyprus (Parlement)
  50. De heer Matjaz NAHTIGAL - Slovenië (Regering)
- Blauwe kaarten: Birzniece, Duff, Van Lancker, Duhamel, Heathcoat-Amory.*

**Voltallige zitting op 16 april 2002**  
**SPREKERSLIJST**

**Dinsdag, 16 april**

1. De heer Adrian SEVERIN - Roemenië (Parlement) \* plaatsvervanger  
de heer MAIOR
2. De heer. Ray McSHARRY - Ierland (Regering)
3. De heer. Lamberto DINI - Italië (Parlement)
4. De heer. Neil MacCORMICK - Europees Parlement \* plaatsvervanger  
de heer VOGGENHUBER
5. De heer Proinsias DE ROSSA - Ierland (Parlement)  
*Blauwe kaarten: Wuermeling, Katiforis*
6. De heer Valdo SPINI - Italië (Parlement) \* plaatsvervanger  
de heer FOLLINI
7. De heer Hannes FARNLEITNER - Oostenrijk (Regering)
8. De heer Matti VANHANEN - Finland (Parlement)
9. Mevrouw Evelin LICHTENBERGER - Oostenrijk (Parlement)
10. De heer Huber HAENEL - Frankrijk (Parlement)
11. De heer Pavol HAMZIK - Slowakije (Parlement)  
*Blauwe kaarten: Heathcoat-Amory, Fayot, Rack, Bonde*
12. Mevrouw Cristiana MUSCARDINI - Europees Parlement
13. De heer Peter GOTTFRIED - Hongarije (Regering) \* plaatsvervanger  
de heer MARTONYI
14. Mevrouw Eduarda AZEVEDO - Portugal (Parlement)
15. De heer Klaus HAENSCH - Europees Parlement
16. De heer Henning CHRISTOPHERSEN - Denemarken (Regering)
17. Mevrouw Anne VAN LANCKER - Europees Parlement
18. De heer Caspar EINEM - Oostenrijk (Parlement)
19. De heer Louis MICHEL - België (Regering)
20. Mevrouw Elena PACIOTTI - Europees Parlement \* plaatsvervangster  
McAVAN
21. De heer Antonio VITORINO - Commissie
22. Mevrouw Sylvia-Yvonne KAUFMANN - Europees Parlement  
*Blauwe kaarten: Palacio, Duff, Thorning-Schmidt*
23. De heer Ali TEKIN - Turkije (Parlement)
24. Mevrouw Hildegard PUWAK - Roemenië (Regering)
25. De heer Elio DI RUPO - België (Parlement)
26. Mevrouw Ana PALACIO - Spanje (Regering)

27. De heer Jan KAVAN - Tsjechische Republiek (Regering)
28. De heer Josep BORRELL FONTELLES - Spanje (Parlement)
29. De heer Alberto COSTA - Portugal (Parlement)
30. De heer Johannes VOGGENHUBER - Europees Parlement
31. Mevrouw Teija TIILIKAINEN - Finland (Regering)
32. De heer Tunne KELAM - Estland (Parlement)
33. De heer Joachim WUERMEILING- Duitsland (Europees Parlement) \* plaatsvervanger  
de heer E. BROK

### **Punt 2 op de agenda**

De heer Jens-Peter BONDE - Europees Parlement

Mevrouw Lena HALLENGREN - Zweden (Regering) \* plaatsvervangster  
de heer HJELM-WALLÉN

De heer Timothy KIRKHOPE - Europees Parlement

De heer Valdo SPINI - Italië (Parlement) \*plaatsvervanger  
de heer FOLLINI

Mevrouw Helle THORNING-SCHMIDT - Europees Parlement \* plaatsvervangster  
de heer MARINHO

De heer Alvydas MEDALINSKAS - Litouwen (Parlement)

*Blauwe kaarten: Martikonis, Palacio, Maij-Weggen, Tomlinson, Carnero Gonzalez, Farnleitner, MacCormick, Bonde.*

### **Punt 3 op de agenda**

De heer Andrew Nicholas DUFF - Europees Parlement

Mevrouw Irena BELOHORSKÁ - Slowakije (Parlement)

De heer Jens-Peter BONDE - Europees Parlement

De heer Alvydas MEDALINSKAS - Litouwen (Parlement)